



Rapport

Datum: 20 april 2006

Rapportnummer: 2006/152

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de beheerder van het regionale politiekorps Zeeland zijn verzoek om vergoeding van schade, die is ontstaan bij een binnentreden op 22 juli 2004, bij monde van verzekeringsmaatschappij M. op 21 juli 2005 heeft afgewezen.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 22 juli 2004 traden enkele ambtenaren van het regionale politiekorps Zeeland op grond van de Wet Wapens en Munitie binnen in de woning van verzoeker ter huiszoeking. Hierbij werd de voordeur geforceerd. Volgens het verslag binnentreden werd niets in beslag genomen.

2. Bij brieven van 23 juli 2004 en 22 september 2004 stelde verzoeker de politie aansprakelijk voor de schade aan de voordeur. Bij brief van 28 september 2004 berichtte de politie verzoeker dat zij de aansprakelijkstelling ter behandeling doorstuurde aan verzekeringsmaatschappij M.

3. Bij brief van 21 juli 2005 wees verzekeringsmaatschappij M. het verzoek tot schadevergoeding af. M. schreef onder meer het volgende:

"...dat er voor de politie gegronde redenen aanwezig waren om te vermoeden dat er zich vuurwapens in de door u bewoonde woning bevonden. Dit vermoeden werd gevoed door een zeer gedetailleerde verklaring van een derde. Op basis van de gegeven informatie bestond er voor de politie geen aanleiding te twifelen aan de juistheid van de gegeven informatie. Het vermoeden van een strafbaar feit vormde voor de politie de rechtvaardiging voor optreden. Deze rechtvaardigingsgrond brengt met zich mee dat het in beginsel onrechtmatige karakter van haar handelen komt te vervallen. Aangezien onrechtmatigheid één van de vereisten is voor het aannemen van aansprakelijkheid, kan er van aansprakelijkheid geen sprake zijn. Het simpele feit dat er geen wapens in uw woning werden gevonden wil niet automatisch zeggen dat het handelen achteraf als onrechtmatig kan worden betiteld."

4. Verzoeker was het hiermee niet eens en wendde zich tot de Nationale ombudsman.

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de beheerder van het regionale politiekorps Zeeland zijn verzoek om vergoeding van schade, bij monde van verzekeringsmaatschappij M., op 21 juli 2005 heeft afgewezen. Volgens hem was de gedetailleerde verklaring van de derde, op grond waarvan de politie was binnentreden, afkomstig van zijn ex-partner. Hij gaf aan

dat de politie al bekend was met hun verstoorde relatie op het moment dat zij die verklaring aflegde en is er zelf van overtuigd dat zij haar verklaring heeft verzonnen. Naar zijn idee had de politie ook moeten weten dat de verklaring vals was.

2.1. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond. Volgens hem was er geen reden om te twijfelen aan de aangifte. Het binnentreden geschiedde conform de geldende wettelijke voorschriften en regelingen, op basis van een bevoegd afgegeven machtiging tot binnentreden. Er was op het juiste adres binnengetreten, binnen de rechtmatige uitoefening van de bediening, aldus de korpsbeheerder. Met de verzekeringsmaatschappij was hij dan ook van oordeel dat hij niet was gehouden tot betaling van een schadevergoeding.

2.2. Ter informatie voegde de korpsbeheerder een afschrift bij van een proces-verbaal van verhoor, waarin getuige F. aan de politie vertelde dat verzoeker een zwaar kaliber buks in zijn woning had, alsmede enkele kleinere wapens, dames vuurwapens zo noemde zij ze, en een zwart pistool. Ook gaf zij een beschrijving van de munitie en gaf zij aan waar hij deze wapens verborgen hield in zijn woning.

3. Verzoeker liet in reactie hierop weten dat de verklaring duidelijk verzonnen was. Hij vond dat de politie door het optreden een inbreuk op zijn privacy had gepleegd en was ervan geschrokken dat een 'gedetailleerde getuigenverklaring' hiervoor kennelijk voldoende aanleiding vormde. Hij voerde aan dat hij tot 22 juli 2004 niet bekend was bij de politie, geen strafblad had en van onbesproken gedrag was. Het optreden had een grote impact op hem gehad, zo gaf hij aan.

4. De politie gaf ten slotte nog aan dat zij niet op de hoogte was geweest van een verstoorde relatie tussen verzoeker en F. Wel had F. één keer aangifte tegen verzoeker gedaan wegens vernieling van haar tuin, maar die zaak was geseponeerd wegens gebrek aan bewijs.

Beoordeling

5.1. Wanneer een klacht over een besluit van een bestuursorgaan tot afwijzing van een verzoek om schadevergoeding niet kan worden onderworpen aan het oordeel van de bestuursrechter, is de Nationale ombudsman bevoegd die klacht te onderzoeken en te beoordelen, maar stelt hij zich terughoudend op. In zo'n geval is immers de burgerlijke rechter de instantie die bij uitsluiting bevoegd is om bindend te beslissen over de vraag of, op grond van bepalingen van burgerlijk recht, het betrokken bestuursorgaan is gehouden om de gestelde schade te vergoeden.

5.2. Het redelijkheidsvereiste brengt mee dat bestuursorganen voorafgaand aan elk handelen, of dit nu een rechtshandeling of een feitelijke handeling betreft, het belang van het realiseren van een doelstelling afwegen tegen de belangen van de burger. In het licht

van het realiseren van de doelstelling mag de uitkomst van die belangenafweging niet onredelijk zijn.

5.3. Wat betreft de gehoudenheid tot schadevergoeding brengt het redelijkheidsvereiste mee dat het bestuursorgaan mag weigeren om financiële aansprakelijkheid voor ontstane schade te aanvaarden indien het op goede gronden zijn aansprakelijkheid betwist. In dat geval kan het bestuursorgaan het aan de burger overlaten om vragen betreffende de onrechtmatigheid van het handelen of betreffende de overige voorwaarden om de schadeclaim toe te wijzen aan het oordeel van de burgerlijke rechter te onderwerpen. Dit is slechts anders indien de gronden en de overwegingen waarop de betwisting van de aansprakelijkheid berust, zo evident onjuist zijn dat het bestuursorgaan in redelijkheid niet tot zijn beslissing had kunnen komen. Alsdan moet de afweging van het belang van het bestuursorgaan bij betwisting van zijn gehoudenheid tot schadevergoeding tegenover het belang van de burger bij schadevergoeding worden geacht in strijd met het redelijkheidsvereiste te hebben plaatsgevonden.

6. Ten aanzien van het binnentreden en de daaruit voortvloeiende schade merkt de Nationale ombudsman het volgende op. Gelet op artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering (Sv) (zie Achtergrond, onder 1.), is er, in het geval iemand bij de politie een verklaring aflegt over verboden wapenbezit, al snel een naar objectieve maatstaven te meten verdenking van overtreding van het in de artikelen 2 en 26 Wet Wapens en Munitie (zie Achtergrond, onder 2.) strafbaar gestelde feit. Alhoewel de Nationale ombudsman het niet eens is met de stelling van verzoeker dat het voor de politie zonneklaar moest zijn dat de verklaring van zijn ex-partner verzonnen was, merkt hij op dat de politie in dit specifieke geval wel te lichtvaardig is overgegaan tot de beslissing om binnen te treden. De Nationale ombudsman neemt hierbij in aanmerking dat er bij de politie geen antecedenten bekend waren over verzoeker, en dat de verklaring werd gedaan door een ex-partner. Deze ex-partner had tevens al eerder een aangifte tegen hem gedaan, die was geseponeerd wegens gebrek aan bewijs. Gelet op deze omstandigheden, had het in de rede gelegen dat de politie meer onderzoek had gedaan naar aanleiding van de melding van verzoekers ex-partner alvorens gebruik te maken van haar bevoegdheid tot binnentreden ten behoeve van de doorzoeking van de woning van verzoeker. Gelet hierop, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de betwisting van de schadeclaim in dit geval onjuist is en dat de politie in redelijkheid niet tot afwijzing daarvan had kunnen komen.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

De Nationale ombudsman zal de korpsbeheerder aanbevelen een nieuwe beslissing te nemen op het verzoek om schadevergoeding. Daarin zal naar het oordeel van de Nationale ombudsman de onrechtmatigheid van het binnentreden uitgangspunt moeten zijn en dient te worden beslist en gemotiveerd of en in hoeverre de gestelde schade voor vergoeding in aanmerking komt.

8. De Nationale ombudsman merkt nog het volgende op. In een eerder rapport van de Nationale ombudsman van 24 september 2003, rapport 2003/337, waarbij ook onderzoek was verricht naar een gedraging van het regionale politiekorps Zeeland, stelde de Nationale ombudsman er begrip voor te kunnen opbrengen dat de politie de beoordeling van een schadevergoedingsverzoek overlaat aan haar verzekeraar. De Nationale ombudsman overwoog daarin dat de politie meestal op grond van de overeenkomst met de verzekeraar ook verplicht is de claim door deze verzekeraar te laten beoordelen alvorens daarover een standpunt in te nemen. Dat ontslaat het politiekorps echter niet van zijn verantwoordelijkheid voor correcte afhandeling van het verzoek om schadevergoeding. Zo zal van de zijde van het korps aan de verzoeker duidelijk moeten worden gemaakt in hoeverre het standpunt van de verzekeraar als beslissing van het korps heeft te gelden. Ook zullen de binnen het korps voor afhandeling verantwoordelijke functionarissen erop moeten toezien dat dit binnen redelijke termijn gebeurt en dat verzoeker zonodig wordt geïnformeerd over de voortgang.

Gelet hierop doet de Nationale ombudsman naar aanleiding van het huidige onderzoek tevens de aanbeveling dat de beheerder van het regionale politiekorps Zeeland bij toekomstige verzoeken tot schadevergoeding aan klagers zal laten weten in hoeverre het standpunt van de verzekeraar als beslissing van het korps geldt.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Zeeland is gegrond wegens schending van het redelijkheidsvereiste.

AANBEVELING

De Nationale ombudsman geeft de beheerder van het regionale politiekorps Zeeland in overweging een nieuwe beslissing te nemen op het verzoek om schadevergoeding met inachtneming van de overweging van de Nationale ombudsman dat het binnentreden als onrechtmatig moet worden aangemerkt.

Voorts geeft de Nationale ombudsman de beheerder van het regionale politiekorps Zeeland in overweging bij toekomstige verzoeken tot schadevergoeding aan klagers te laten weten in hoeverre het standpunt van de verzekeraar geldt als beslissing van het korps.

Bij brief van 30 juli 2007 liet de korpsbeheerder de Nationale ombudsman weten dat de verzekeringsmaatschappij van zijn korps verzoeker inmiddels had voorgesteld een bedrag van € 735,55 te voldoen. Verzoeker had dit voorstel geaccepteerd waarna genoemd bedrag was uitgekeerd.

Als gevolg van een misverstand is verzuimd de korpsbeheerder mee te delen dat met instemming hiervan was kennisgenomen. Zulks is alsnog gebeurd op 23 maart 2009.

Onderzoek

Op 29 juli 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer L. te O., met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Zeeland. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Zeeland, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tijdens het onderzoek kregen betrokkenen de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen of aan te vullen.

De korpsbeheerder gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verslag van binnentreden op 22 juli 2004.

Klachten van verzoeker op 23 juli 2004 en 22 september 2004.

Bericht van verzekeringsmaatschappij M. op 21 juli 2005.

Verzoekschrift aan de Nationale ombudsman op 29 juli 2005.

Reactie van de korpsbeheerder politie Zeeland op 16 november 2005, met bijlagen.

Aanvullende reactie van verzoeker op 1 december 2005.

Aanvullende reactie van de korpsbeheerder op 5 januari 2005.

Reactie van verzoeker op 18 januari 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wetboek van Strafvordering (Sv)

Artikel 27, eerste lid

"Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit."

Dit artikel stelt aan de mate van verdenking niet de eis van een "ernstig" vermoeden, maar eist wèl dat het vermoeden van schuld (het "gedaan hebben") moet steunen op feiten of omstandigheden en dat dit vermoeden bovendien naar objectieve maatstaven gemeten "redelijk" dient te zijn, dat wil zeggen "niet enkel in de oogen van den opsporingsambtenaar doch redelijk op zichzelf" (Memorie van Toelichting). Een redelijk vermoeden alleen op basis van subjectief inzicht is niet voldoende.

2. Wet wapens en munitie

Artikel 2, eerste lid en onder categorie II en III

"Wapens in de zin van deze wet zijn de hieronder vermelde of overeenkomstig dit artikellid aangewezen voorwerpen, onderverdeeld in de volgende categorieën.

(...)

Categorie II.

(...)

2. vuurwapens, geschikt om automatisch te vuren.

(...)

Categorie III.

1. vuurwapens in de vorm van geweren, revolvers en pistolen voor zover zij niet vallen onder categorie sub 2, 3 of 6."

Artikel 26, eerste lid

"Het is verboden een wapen of munitie van de categorieën II en III voorhanden te hebben."

Artikel 49

"De bij of krachtens artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen ambtenaren kunnen te allen tijde op plaatsen waar zij redelijkerwijs kunnen vermoeden dat wapens of munitie aanwezig zijn, ter inbeslagneming doorzoeking doen."